

B8-0064/2018

26.1.2018

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 216. cikkének (2) bekezdése alapján

az uniós tagállamokban élő kisebbségek védelméről és
megkülönböztetésmentességéről
(2017/2937(RSP))

Cecilia Wikström
a Petíciós Bizottság nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az uniós tagállamokban élő kisebbségek védelméről és megkülönböztetésmentességéről (2017/2937(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. és 3. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 10., 19., 21. és 167. cikkére,
- tekintettel az EUMSZ 20. és 227. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (Charta) 44. cikkében foglalt petíciós jogra,
- tekintettel a Charta 21. és 22. cikkére,
- tekintettel az EUSZ preambulumaára,
- tekintettel az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményére, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 12. jegyzőkönyvére, valamint a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájára,
- tekintettel a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvre (faji megkülönböztetés elleni irányelv)¹,
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre (a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv)²,
- tekintettel az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (a szabad mozgásról szóló irányelv)³,
- tekintettel a *Minority Safepack – egymillió aláírás a sokszínű Európáért kontra Bizottság* ügyben (T-646/13. sz.) az Európai Unió Bíróságának (EUB) törvényszéke által hozott 2017. február 3-i ítéletre⁴,
- tekintettel „Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban” című állásfoglalására,
- tekintettel a kibővített Európában a kisebbségvédelmi és diszkriminációellenes

---

¹ HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

² HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

³ HL L 158., 2004.4.30., 77. o.

⁴ ECLI:EU:T:2017:59.

- politikákról szóló, 2005. június 8-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a kihalástól fenyegetett európai nyelvekről és az Európai Unión belüli nyelvi sokféleségről szóló, 2013. szeptember 11-i állásfoglalására²,
  - tekintettel a „2013. évi jelentés az uniós polgárságról – Uniós polgárok: az Ön jogai, az Ön jövője” című, 2014. március 12-i állásfoglalására³,
  - tekintettel a Petíciós Bizottság 2015. évi tevékenységeiről szóló 2016. december 15-i állásfoglalására⁴,
  - tekintettel „A romák unióbeli integrációjának alapjogi szempontjai: a cigányellenességgel szembeni küzdelem” című, 2017. október 25-i állásfoglalására⁵,
  - tekintettel a „2017. évi jelentés az uniós polgárságról: A polgárok jogainak megerősítése a demokratikus átalakulás uniójában” című, 2017. december 12-i állásfoglalására⁶,
  - tekintettel az Európai Parlament C. Tematikus Főosztálya megbízásából a Petíciós Bizottság kérésére készített, „Hátrányos megkülönböztetés(ek) a beérkezett petíciók alapján” című 2017. áprilisi tanulmányra,
  - tekintettel az Európai Parlament C. Tematikus Főosztálya megbízásából az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság kérésére készített, „A kisebbségek védelmét szolgáló átfogó uniós rendszer felé” című 2017. augusztusi tanulmányra,
  - tekintettel az Európai Parlament B. Tematikus Főosztálya megbízásából a Kulturális és Oktatási Bizottság kérésére készített, „Kisebbségi nyelvek és oktatás: bevált gyakorlatok és hibák” című 2017. májusi tanulmányra,
  - tekintettel a Petíciós Bizottság által 2017. május 4-én „Az uniós tagállamokban az uniós polgárok megkülönböztetése elleni küzdelem és a kisebbségek védelme” címmel rendezett nyilvános meghallgatásra⁷,
  - tekintettel eljárási szabályzata 216. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Petíciós Bizottság miután számos petíciót kapott, amelyben a benyújtók aggodalmuknak adtak hangot a kisebbségekhez tartozó uniós polgárokkal szembeni megkülönböztető gyakorlatok miatt, meghallgatást szervezett a különböző felvetett kérdésekkel kapcsolatosan;
- B. mivel a kisebbségi jogok és a jogállamiság elve között szoros kapcsolat áll fenn; mivel az EUSZ 2. cikke kifejezetten megemlíti a kisebbségekhez tartozó személyek jogait, és mivel e jogok alapján ugyanolyan bánásmódot kell biztosítani, mint a Szerződésekben

¹ HL C 124E., 2006.5.25., 405. o.

² HL C 93., 2016.3.9., 52. o.

³ HL C 378., 2017.11.9., 146. o.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0512.

⁵ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0413.

⁶ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0487.

⁷ <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/117287/peti-hearing-programme-20170504-en.pdf>

rögzített egyéb jogok alapján;

- C. mivel az EUMSZ 10. cikke kimondja, hogy politikái és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Unió küzd mindenfajta nemem, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés ellen;
- D. mivel miközben a nemzetközi megállapodások szilárd keretet biztosítanak a kisebbségi jogok terén, még mindig van bőven javítanivaló annak mikéntjén, ahogyan az EU-ban a kisebbségi jogok védelmét a gyakorlatban átültetik;
- E. mivel az EU-ban minden személy egyenlő jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, hogy a társadalom teljes jogú, aktív tagjává váljon;
- F. mivel a kisebbségek jogainak biztosítása a koppenhágai kritériumok értelmében a tagjelölt országok számára is alapvető követelmény;
- G. mivel az etnikai származáson alapuló megkülönböztetést a megkülönböztetés leggyakoribb formájaként említik, és mivel az Eurobarométer diszkriminációról készített legutóbbi felmérése szerint a szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés jelentősen emelkedett¹;
- H. mivel az egyenlő bánásmódról szóló irányelvre irányuló javaslat (COM(2008)0426) számos területet felölel, mint például az oktatást, a szociális védelmet, valamint az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést és az azok biztosítását;
- I. mivel a kisebbségi jogokkal kapcsolatos megkülönböztetés témakörében a Petíciós Bizottsághoz beérkezett petíciókat alaposan meg kellene vizsgálni annak érdekében, hogy jobban meg lehessen érteni a polgárok által felvetett aggályokat, és megoldásokat lehessen javasolni;
- J. mivel több petíció is azt mutatja, hogy a kisebbségek alapvető jogaik gyakorlása során megkülönböztetéssel szembesülnek, és mivel ez aggodalomra ad okot a kisebbségi közösségek jövőjét illetően, különösen a környezetszennyező tevékenységek fényében;
- K. mivel a közösségek, csoportok és egyének kulturális identitásának egyik alapvető elemét képező, a nemzeti kisebbségekhez kapcsolódó kulturális örökség tagállami védelme és megerősítése döntő szerepet játszik a társadalmi kohézióban;
- L. mivel a tagállamok egyértelmű felelőssége, hogy korrekciós intézkedéseket hozzanak a roma közösség tagjaival szemben folytatott megkülönböztető gyakorlatok ellen, különösen a regionális és nemzeti hatóságokkal folytatott ügyintézéseik során;
- M. mivel a petíciók benyújtóit aggasztja egy nyelvi és egyéb kisebbségi jogaikra adandó átfogó uniós válasz és védelem hiánya, holott az EUB szerint is ezeket a jogokat a Charta, illetve az uniós jog általános elvei rögzítik;

---

¹ Diszkrimináció az Európai Unióban,

<http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2077>

1. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek még mindig akadályokkal szembesülnek alapvető jogaik tiszteletben tartásának biztosítása során, valamint gyűlöletbeszéd és gyűlöletbűncselekmények áldozataivá válnak;
2. úgy véli, hogy a tagállamoknak következetesen biztosítaniuk kell a kisebbségi jogokat, és rendszeres időközönként értékelniük kell ezen jogok tiszteletben tartását;

Az őshonos, nemzeti és nyelvi kisebbségek megkülönböztetése elleni küzdelem: nemzeti és uniós felelősség

3. megállapítja, hogy az uniós napirend nem foglalkozik elég kiemelten a kisebbségekkel kapcsolatos kérdésekkel, és támogatja az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség integrált megközelítését annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok megfelelően kezeljék a társadalmukban élő emberek sokféleségét;
4. úgy véli, hogy az Unió felelősséggel tartozik a kisebbségek jogainak védelme és előmozdítása terén; szükségesnek tartja az uniós jogalkotási keret javítását annak érdekében, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek jogait átfogó módon lehessen védeni;
5. hangsúlyozza az uniós intézmények szerepét egyrészt abban, hogy felhívják a figyelmet a kisebbségek védelmével kapcsolatos kérdésekre, másrészt abban, hogy ösztönzik és támogatják a tagállamokat a kulturális sokféleség és tolerancia, elsősorban oktatás révén történő előmozdításában;
6. hangsúlyozza, hogy a kulturális örökséggel kapcsolatos szakpolitikáknak inkluzívnak, közösségi alapúnak és részvételinek kell lenniük, bevonva az érintett kisebbségi közösségekkel folytatott konzultációt és párbeszédet;
7. megjegyzi, hogy az EU nem rendelkezik hatékony eszközökkel a kisebbségi jogok tiszteletben tartásának ellenőrzésére; kéri az őshonos és nyelvi kisebbségek helyzetének hatékony uniós szintű nyomon követését; úgy véli, hogy az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének fokozottan ellenőriznie kellene a nemzeti kisebbségek elleni megkülönböztetés eseteit a tagállamokban;
8. elismeri a tagállamok fontos szerepét az őshonos, nemzeti és nyelvi kisebbségek védelmében; emlékeztet arra, hogy a nemzeti kisebbségek védelmét, valamint a nyelven és a nemzeti kisebbséghez tartozáson alapuló megkülönböztetés tilalmát a Szerződések és a Charta is rögzíti;
9. sajnálja, hogy „A kisebbségvédelmi és diszkriminációellenes politikák a kibővített Európában” című állásfoglalásában említett problémák még nem kerültek megoldásra;

A kisebbségekre vonatkozó uniós jogi keret: kihívások és lehetőségek

10. kiemeli, hogy az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) 1990-ben aláírt koppenhágai dokumentumában meghatározottak szerint a nemzeti kisebbségek jogai és e jogok védelme a jogállamiság szerves részét képezik;
11. felhívja a tagállamokat egyrészt annak biztosítására, hogy jogrendszerük garantálja a

kisebbséghez tartozó személyek megkülönböztetésmentességét, másrészt arra, hogy a vonatkozó nemzetközi normák alapján hozzanak célzott védelmi intézkedéseket; elítéli a köztisztviselők által a kisebbségekhez tartozó személyekkel szemben tanúsított bármilyen megkülönböztető bánásmódot; javasolja, hogy az illetékes hatóságok éljenek a meglévő intézkedésekkel a megkülönböztetés ilyen eseteinek jelentésére és szükség esetén szankcionálására;

12. hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a tagállamokban tartósan tartózkodó nem uniós állampolgárok helyzetével és jogállásával;
13. hangsúlyozza, hogy a nemzeti kisebbségek természeti és kulturális örökségének értékei kulcsszerepet játszanak a társadalmi kohézió tekintetében, és azokat a jövő nemzedékei számára teljes mértékben megőrzendő eszközöknek kell tekinteni, többek között a környezetszennyező tevékenységek beszüntetése révén;
14. felszólítja valamennyi tagállamot, hogy írja alá, ratifikálja és hajtsa végre az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményét, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 12. jegyzőkönyvét, valamint a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartáját, vagy aktualizálja a vonatkozó nemzetközi megállapodások irányába tett vállalásait; hangsúlyozza, hogy a nyelvi és őshonos kisebbségeket az ezekben a dokumentumokban rögzített elveknek megfelelően kell kezelni;
15. felszólít a faji egyenlőségről szóló irányelv és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv felülvizsgálatára; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy alig történt előrelépés az egyenlő bánásmódról szóló irányelvre irányuló javaslat elfogadása tekintetében, és felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy indítsák újra a vonatkozó tárgyalásokat, hogy azokat még a jelenlegi jogalkotási ciklus vége előtt be tudják fejezni;

A kisebbségi nyelvek védelme

16. ösztönzi a tagállamokat a kisebbségi nyelvek használatára vonatkozó jog fenntartásának biztosítására és az Unión belüli nyelvi sokféleségnek a Szerződésekkel összhangban történő védelmére;
17. úgy véli, hogy az olyan közösségekben, ahol egynél több hivatalos nyelvet használnak, a nyelvi jogokat tiszteletben kell tartani anélkül, hogy az egyik nyelv jogait a másikhoz képest korlátoznák, az egyes tagállamok alkotmányos rendjének megfelelően;
18. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a regionális és kisebbségi nyelvek oktatásának és használatának előmozdítását, mivel ily módon kezelhető a nyelvi megkülönböztetés az EU-ban;

Az LMBTI-személyek jogai

19. ösztönzi a Bizottságot, hogy tegyen határozottabb lépéseket, többek között hozzon konkrét jogalkotási intézkedéseket az LMBTI-személyekkel szembeni megkülönböztetés és homofóbia ellen, ugyanakkor tartsa tiszteletben a tagállamok hatásköreit; javasolja az LMBTI-személyek jogainak figyelemmel kísérését, valamint

azt, hogy egyértelmű és hozzáférhető tájékoztatást nyújtsanak az LMBTI-személyek és családjuk jogainak határokon átnyúló elismeréséről az EU-ban; úgy véli, hogy a tagállamoknak megfelelő lépéseket kell tenniük, hogy a különböző szakaszokban célzott oktatást nyújtsanak a megfélemlítés megelőzése és a homofóbia elleni strukturális fellépés érdekében;

20. sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok megfelelően végrehajtsák a szabad mozgásról szóló irányelvet, következetesen tiszteletben tartva többek között a családtagokra vonatkozó rendelkezéseket, és megtiltva a megkülönböztetés minden formáját;

21. felszólítja a Bizottságot, hogy lépjen fel annak biztosítása érdekében, hogy az LMBTI-személyek és családtagjaik az EUMSZ 21. cikkének, illetve a Chartája 21. cikkének megfelelően gyakorolni tudják a szabad mozgáshoz való jogukat;

o

o o

22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.